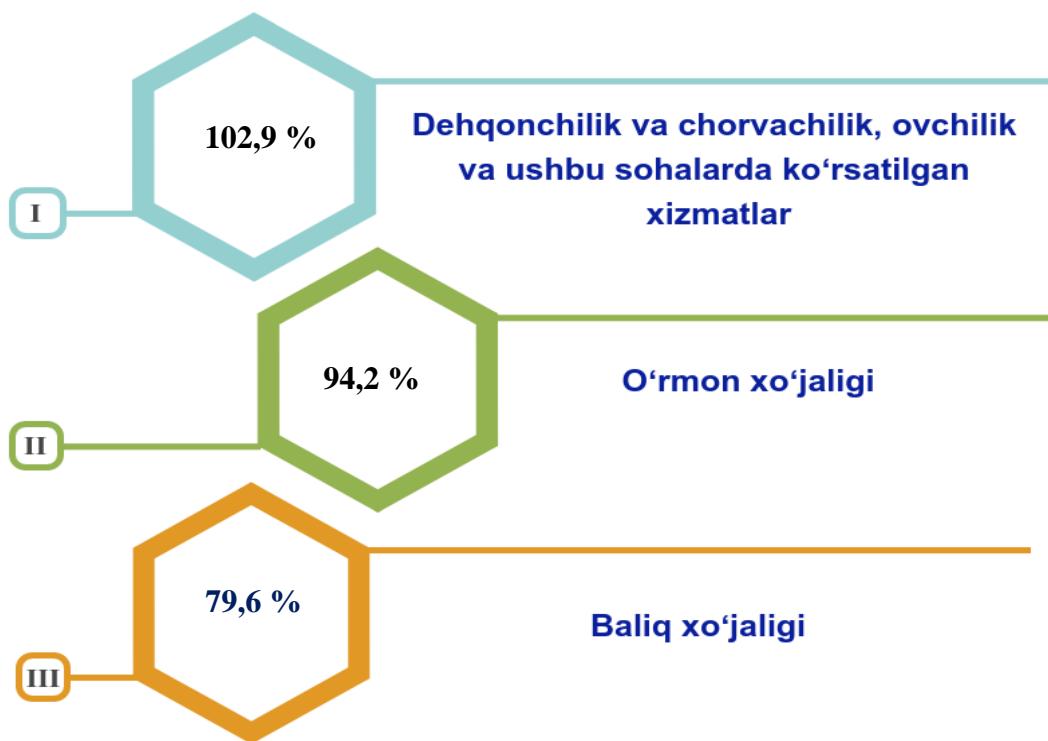


III. QISHLOQ, O'RMON VA BALIQCHILIK XO'JALIGI

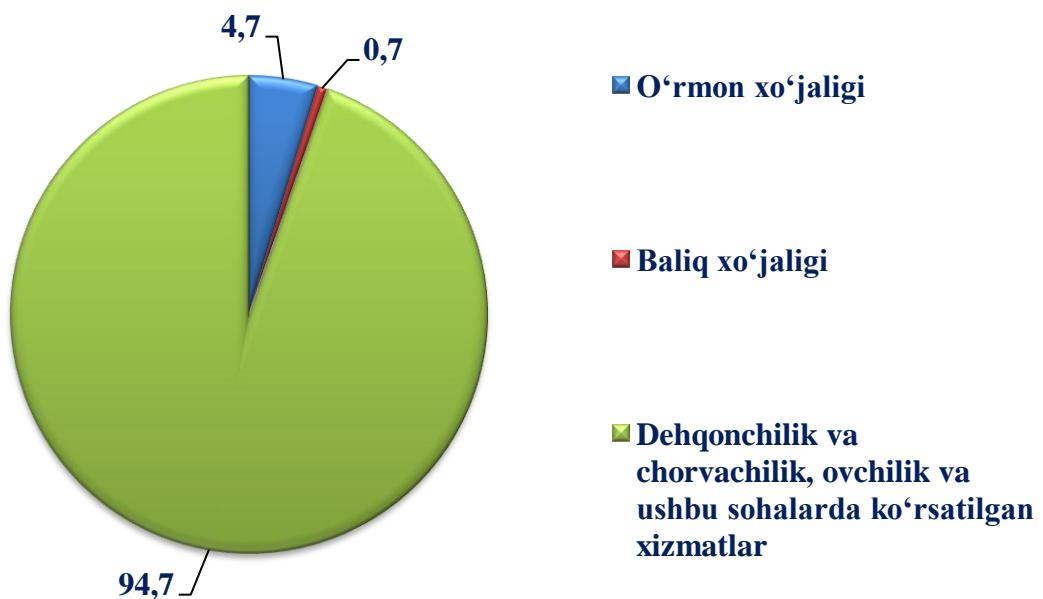
Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2023- yilning yanvar-mart oylarida qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining umumiyligi hajmi 3 260,8 mlrd. so'mni yoki 2022- yilning mos davriga nisbatan 102,3 % ni, shu jumladan, dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik va ushbu sohalarda ko'rsatilgan xizmatlar 3 087,4 mlrd. so'mni (102,9 %), o'rmon xo'jaligi – 151,9 mlrd. so'mni (94,2 %), baliqchilik xo'jaligi - 21,5 mlrd. so'mni (79,6 %) tashkil qildi. Respublika qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi tarkibida Andijon viloyatining ulushi 8,1 % ni tashkil etdi.



Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)lar hajmining o'sish sur'ati

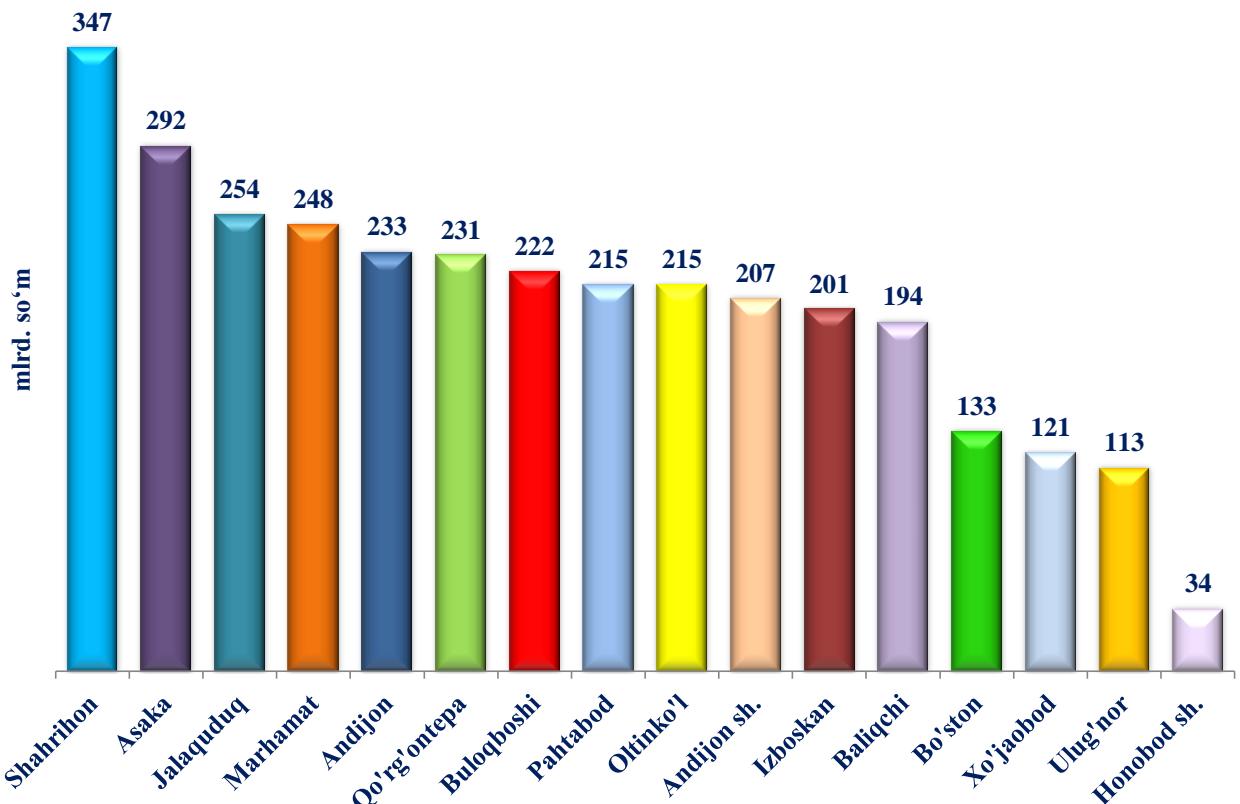


Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)lari umumiy hajmining taqsimlanishi, % da



2023- yilning yanvar-mart oylari yakunlariga ko‘ra, qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)lar umumiy hajmining 0,7 foizni o‘rmon xo‘jaligiga, 4,7 foizni baliqchilik xo‘jaligiga va 94,7 foizi dehqonchilik va chorvachilik, ovchilik hamda ushbu sohalarda ko‘rsatilingan xizmatlarga to‘g‘ri keladi.

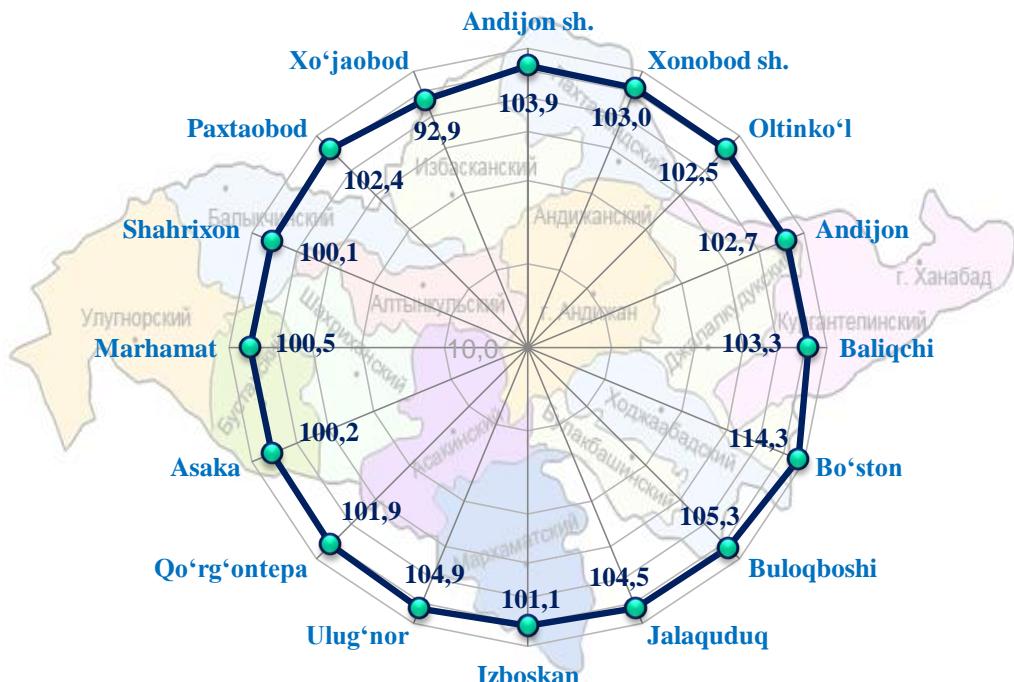
Shahar va tumanlar kesimida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)larining hajmi



2023- yilning yanvar-mart oylarida, shahar va tumanlar kesimida qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi mahsulot (xizmat)larining eng yuqori hajmi Shahrihon (346,1 mlrd. so‘m), Asaka tumani (292,0 mlrd. so‘m) va Jalaquduq (253,7 mlrd. so‘m) tumanlarida qayd etildi. Aksincha kam hajmga ega hududlarga Xonobod shahri (34,3 mlrd. so‘m) va Ulug‘nor tumani (112,8 mlrd. so‘m)ni keltirib o‘tish mumkin.

Viloyat ko‘rsatkichidan (102,3 %) yuqori o‘sish sur’atlari Bo‘ston (114,3 %), Buloqboshi (105,3 %) tumanlarida kuzatildi. Xo‘jaobod (92,9 %) hamda Shahrihon tumani esa (100,1 %) aksincha o‘sish sur’atlari pastligi kuzatildi.

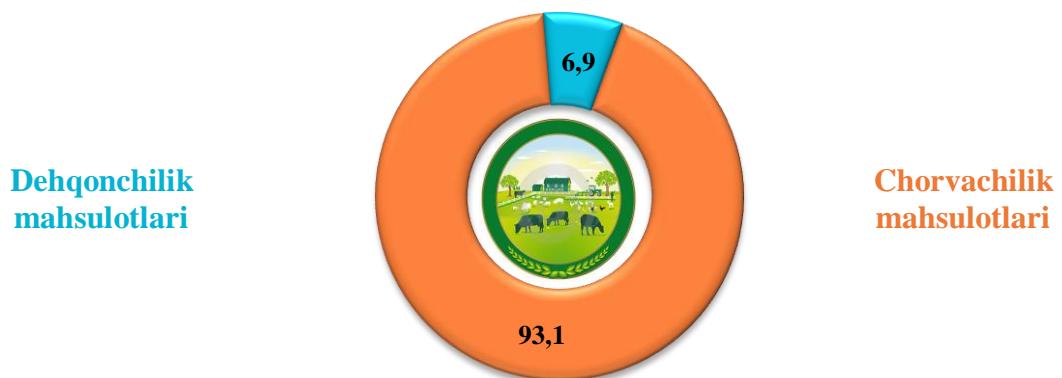
Hududlar bo'yicha qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi mahsulot (xizmat)larining o'sish sur'atlari



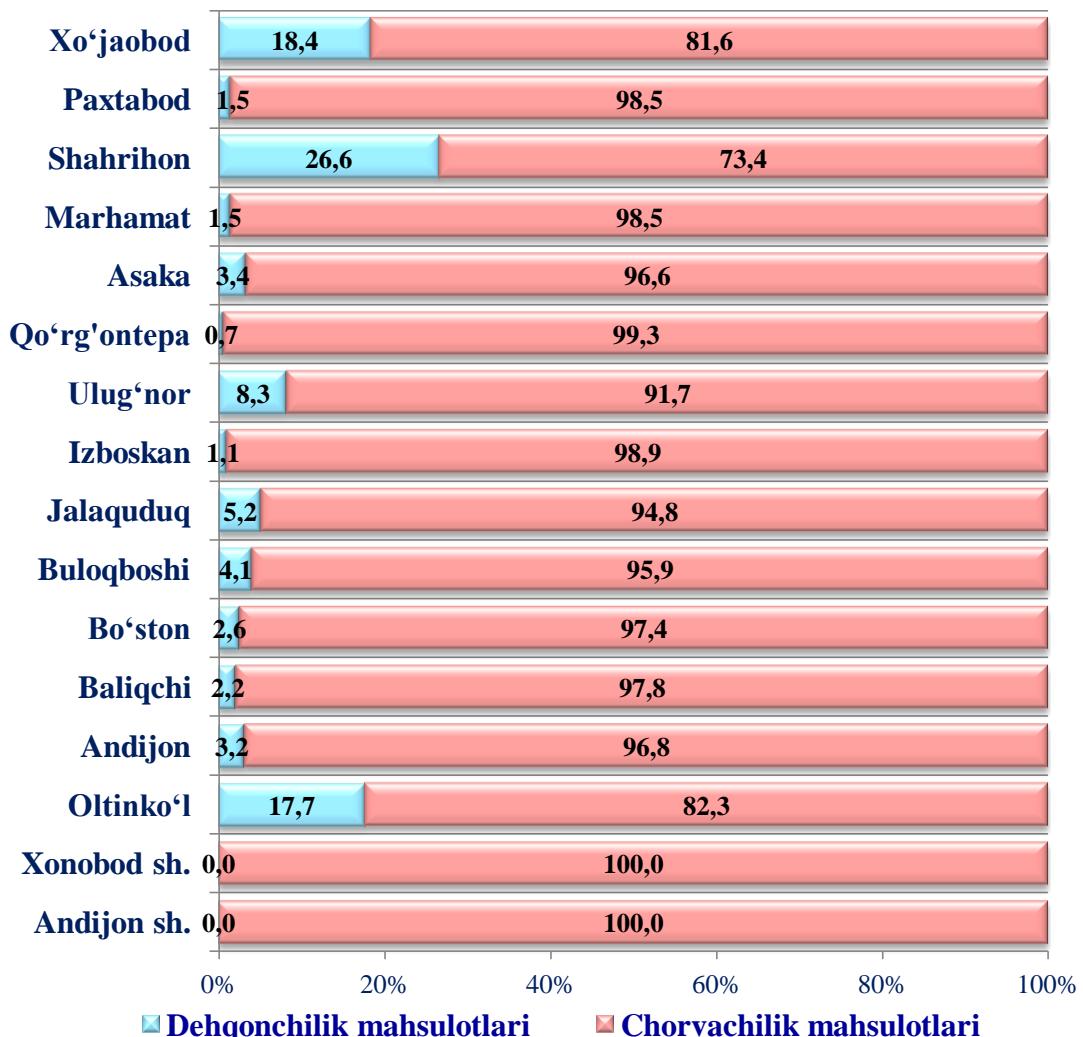
Qishloq xo'jaligi mahsulotlari

2023- yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqarilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari hajmi 3 042,4 mlrd. so'mni yoki 2022- yilning mos davriga nisbatan 102,8 % ni, shu jumladan, dehqonchilik mahsulotlari – 210,0 mlrd. so'mni (94,0 %), chorvachilik mahsulotlari – 2 832,4 mlrd. so'mni (103,4 %) tashkil qildi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarish hajmida dehqonchilik va chorvachilik ishlab chiqarilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlarining ulushi, % da



**Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari
hajmining hududlar kesimida taqsimlanishi, % da**

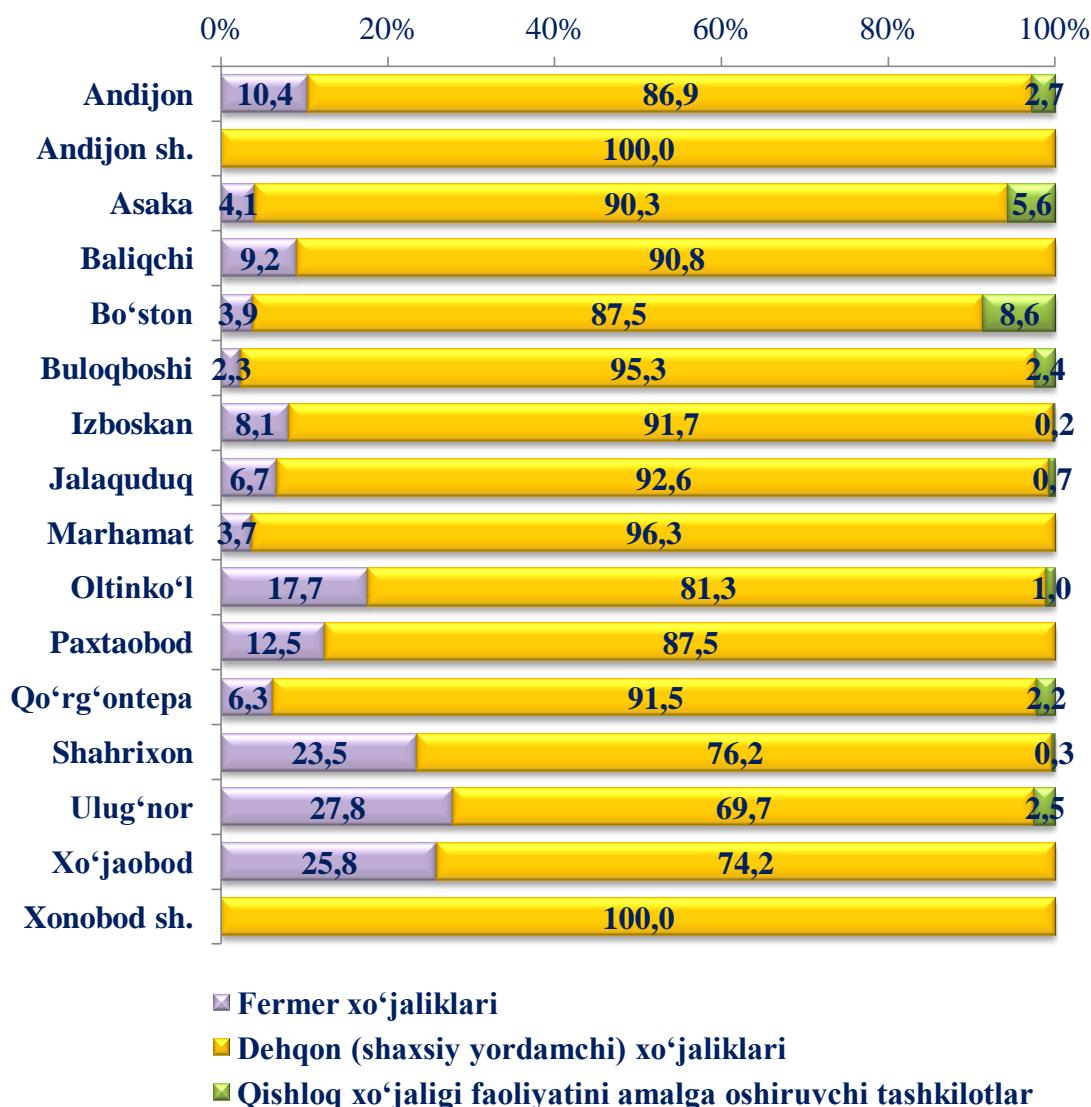


**Qishloq xo‘jaligi mahsulotlari ishlab chiqarish hajmida
dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarining ulushi, % da**



Xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlillar, qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmining 88,3 foizi - dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga, 10,2 foizi - fermer xo‘jaliklariga, 1,5 foizi - qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to‘g‘ri kelishini ko‘rsatmoqda.

**Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining hududlar bo‘yicha
xo‘jalik toifalari kesimida taqsimlanishi, % da**

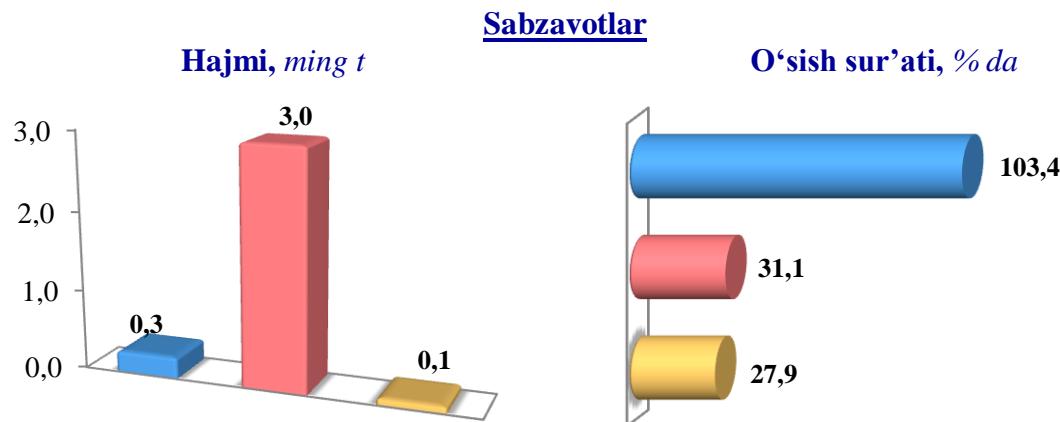


2023- yilning yanvar-mart oylari yakuniga ko‘ra ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari tarkibidagi fermer xo‘jaliklarining ulushi bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Ulug‘nor tumanida (27,8 %), dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarining eng yuqori ulushi Xonobod shaharda (100 %), qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng yuqori ulushi Bo‘ston tumanida (8,6 %) qayd etildi.

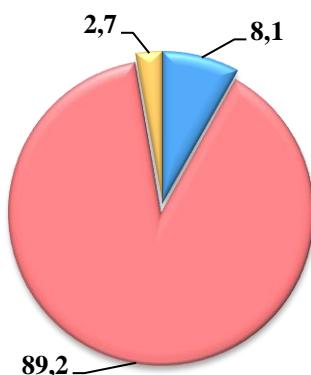
Fermer xo‘jaliklarining qishloq xo‘jaligi mahsuloti tarkibidagi ulushi bo‘yicha eng kam ko‘rsatkich Buloqboshi tumanida (2,3 %), dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklarining eng kam ulushi Ulug‘nor tumanida (69,7 %), qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarning eng kam ulushi Izboskan tumanida (0,2 %) qayd etildi.

Dehqonchilik

2023- yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqarilgan dehqonchilik mahsulotlarining hajmi 210,0 mlrd. so‘mni yoki 2022- yilning mos davriga nisbatan 94,0 % ni tashkil etdi. Ishlab chiqarilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining umumiy hajmida dehqonchilik mahsulotlarining ulushi 6,9 % ni tashkil qildi.



Ishlab chiqarilgan mahsulotning xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi, % da



Fermer xo‘jaliklari

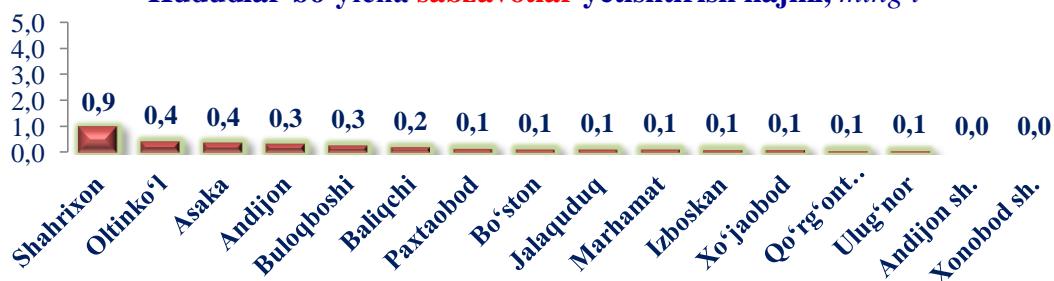
Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari

Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar



2023- yilning yanvar-mart oylarida barcha toifadagi xo‘jaliklar tomonidan 3,3 ming tonna sabzavotlar (2022- yilning yanvar-martiga nisbatan 81,9 % ga kam) ishlab chiqarildi. Sabzavot ishlab chiqarish ko‘rsatkichlarini xo‘jaliklar toifalari bo‘yicha tahlil qilinganda, sabzavot ishlab chiqarish umumiy hajmidan 89,2 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari hissasiga to‘g‘ri kelishini ko‘rsatmoqda.

Hududlar bo‘yicha sabzavotlar yetishtirish hajmi, ming t

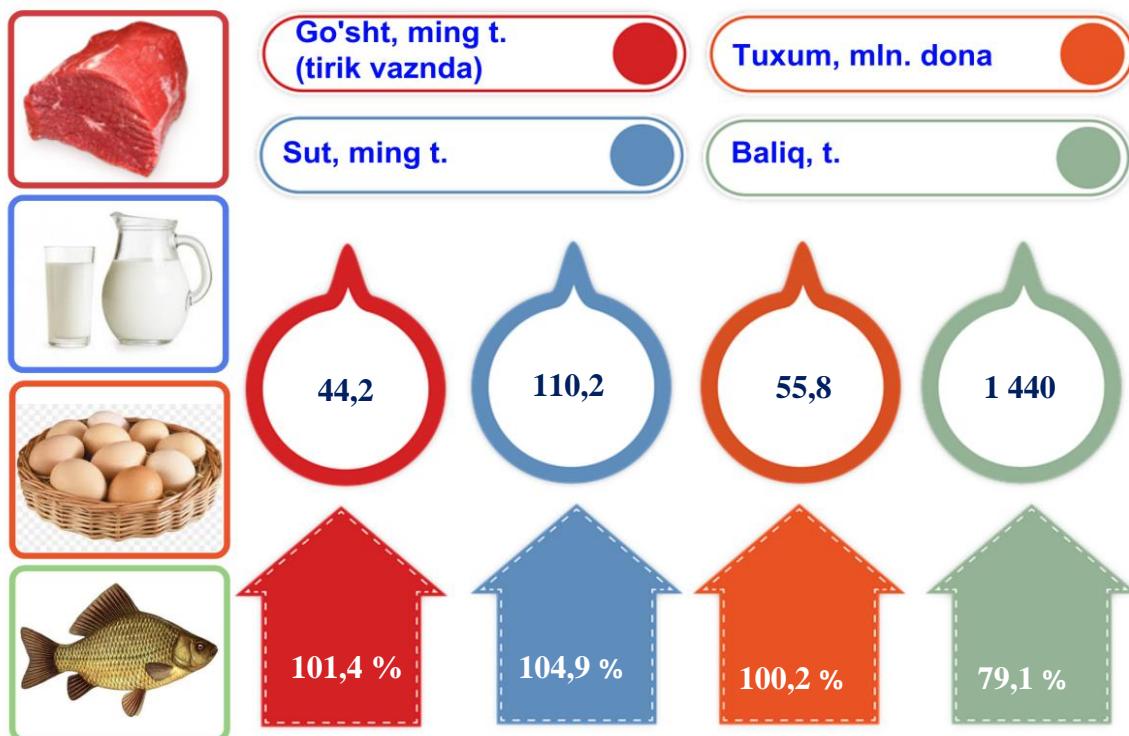


Chorvachilik

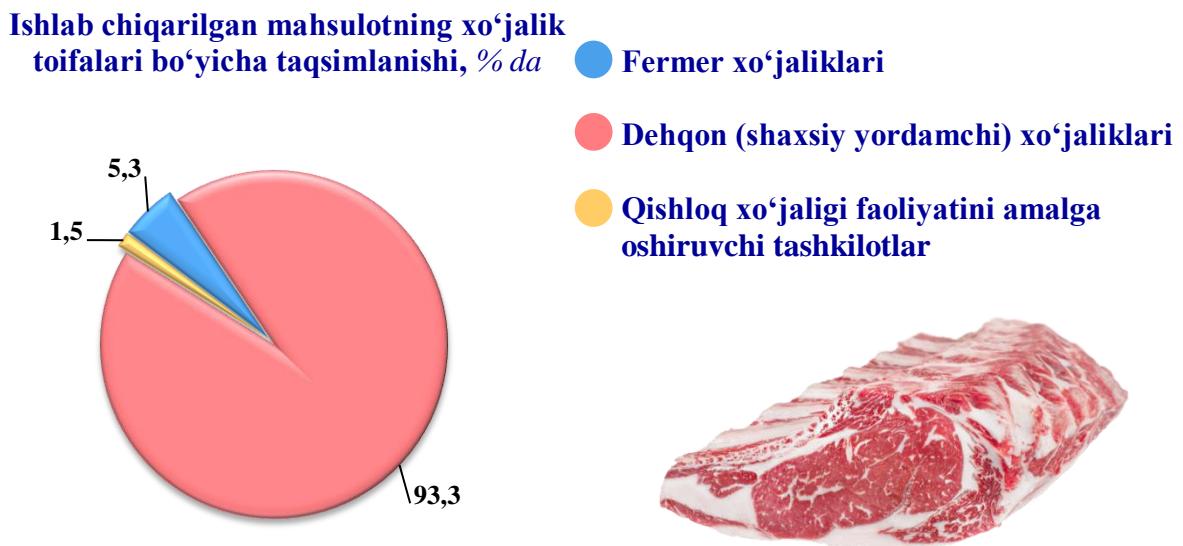
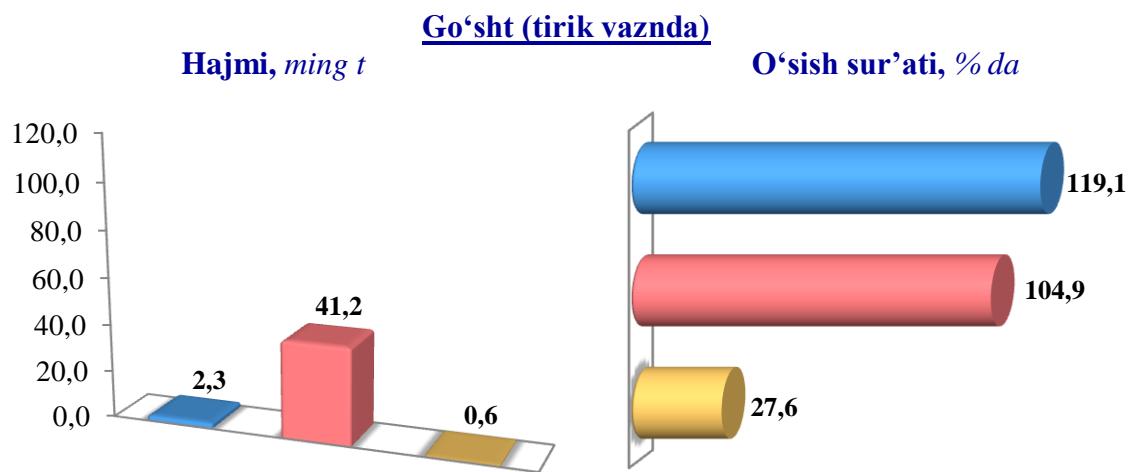


2023- yilning yanvar-mart oylarida chorvachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish hajmi 2 832,4 mln. soʻmni yoki 2022- yilning mos davriga nisbatan 103,4 % ni tashkil qildi. Ishlab chiqarilgan qishloq xoʻjaligi mahsulotlarining umumiy hajmida chorvachilik mahsulot-larining ulushi 93,1 % ni tashkil etdi.

Chorvachilik sohasining ichki imkoniyatlarini oshirish boʻyicha chora-tadbirlarning izchil amalga oshirilib borilayotganligi, shuningdek, ularga davlat tomonidan tizimli yordam koʻrsatilib kelinayotganligi chorva mollari bosh sonining koʻpayishiga, ichki isteʼmol bozorlarini chorvachilik mahsulotlari bilan toʼldirishga imkon yaratdi.

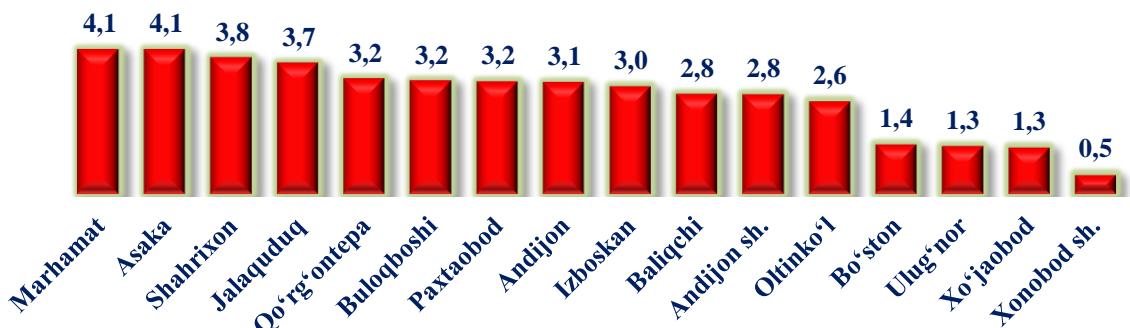


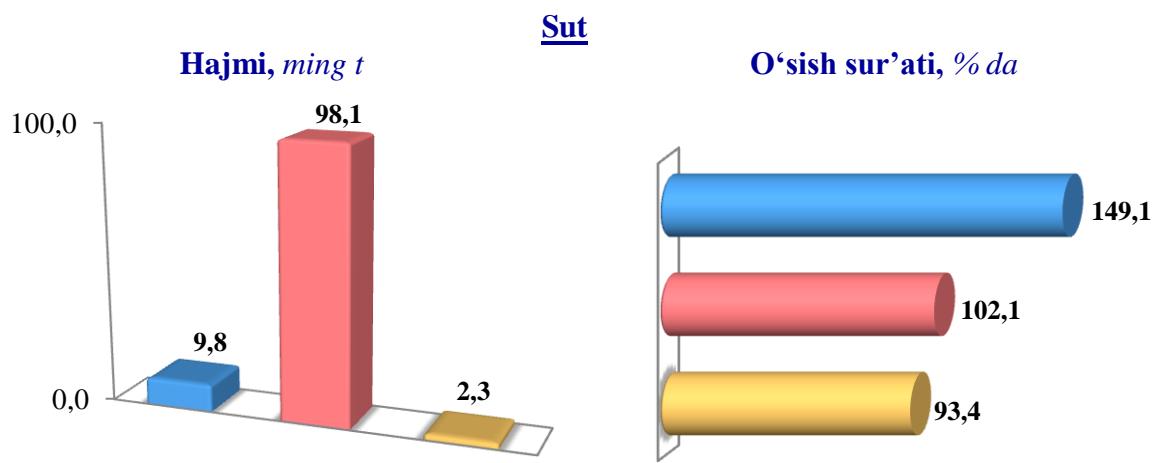
2023- yilning yanvar-mart oylarida barcha toifadagi xoʼjaliklar tomonidan tirik vaznda 44,2 ming tonna goʼsht (2022- yilning yanvar-martiga nisbatan 101,4 % ga koʻp), 110,2 ming tonna sut (104,9 % ga koʻp), 55,8 mln. dona tuxum (100,2 % ga koʻp) va 1 440 tonna baliqchilik (79,1 % ga kam) ovlandi.



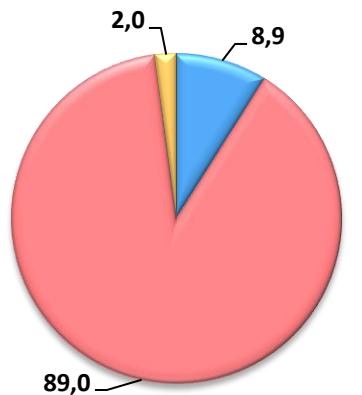
2023- yilning yanvar-mart oylarida barcha toifadagi xo'jaliklar tomonidan tirik vaznda 44,2 ming tonna go'sht (2022- yilning yanvar-martiga nisbatan 101,4 % ga ko'p) ishlab chiqarildi. Go'sht ishlab chiqarish ko'rsatkichlari xo'jaliklar toifalari bo'yicha tahlil etilganda, go'sht ishlab chiqarish umumiy hajmidan 93,3 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklari hissasiga to'g'ri kelganini qayd etish zarur.

Hududlar bo'yicha go'sht (tirik vaznda) yetishtirish hajmi, ming t





Ishlab chiqarilgan mahsulotning xo'jalik toifalari bo'yicha taqsimlanishi, % da



Fermer xo'jaliklari

Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklari

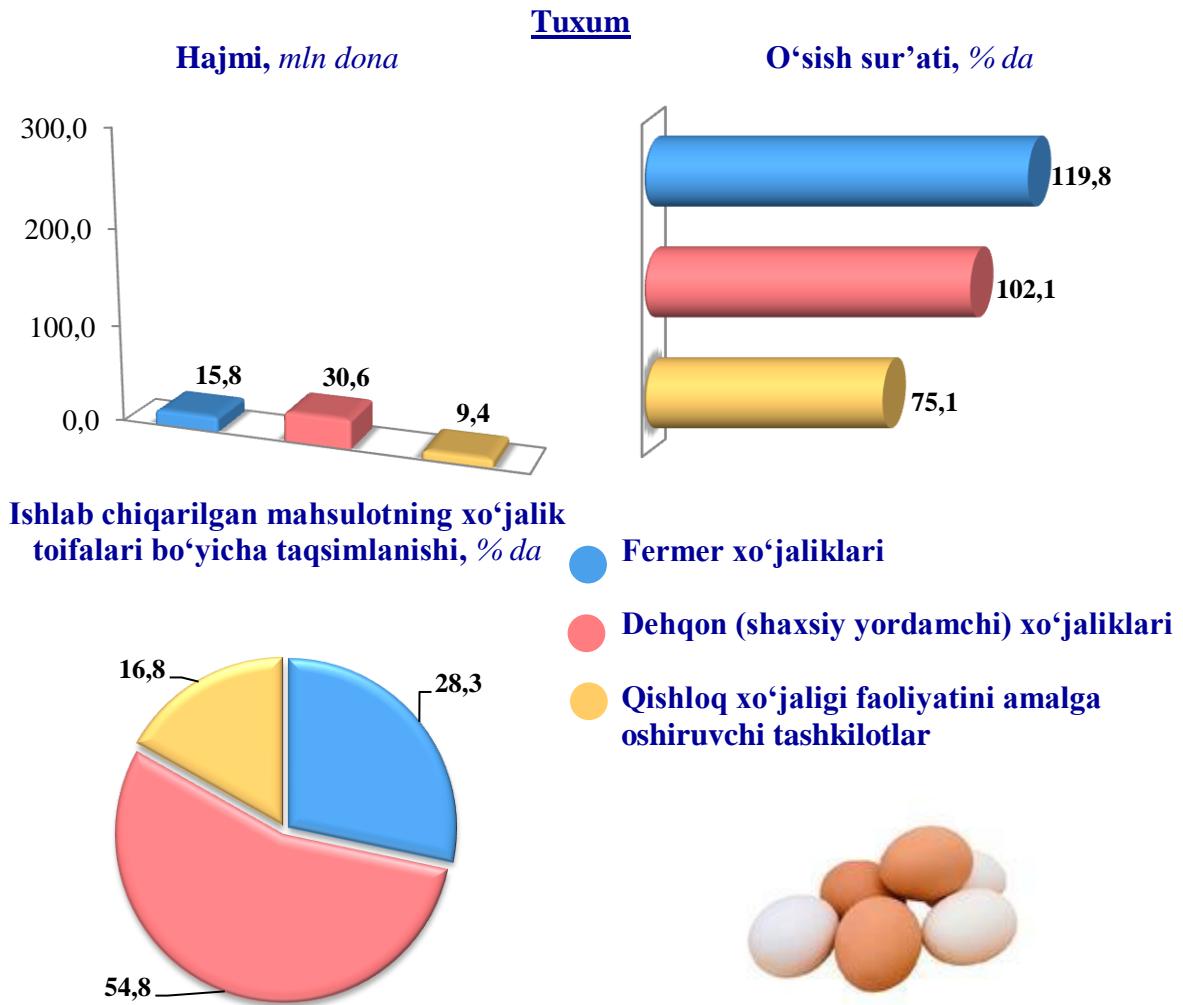
Qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar



2023- yilning yanvar-mart oylarida barcha toifadagi xo'jaliklar tomonidan 110,2 ming tonna sut (2022- yilning yanvar-martiga nisbatan 104,9 % ga ko'p) ishlab chiqarildi. Sut ishlab chiqarish ko'rsatkichlarini xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilinganda, sut ishlab chiqarish umumiy hajmidan 89,0 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklari hissasiga to'g'ri kelishini ko'rsatmoqda.

Hududlar bo'yicha ishlab chiqarilgan sut hajmi, ming tonna

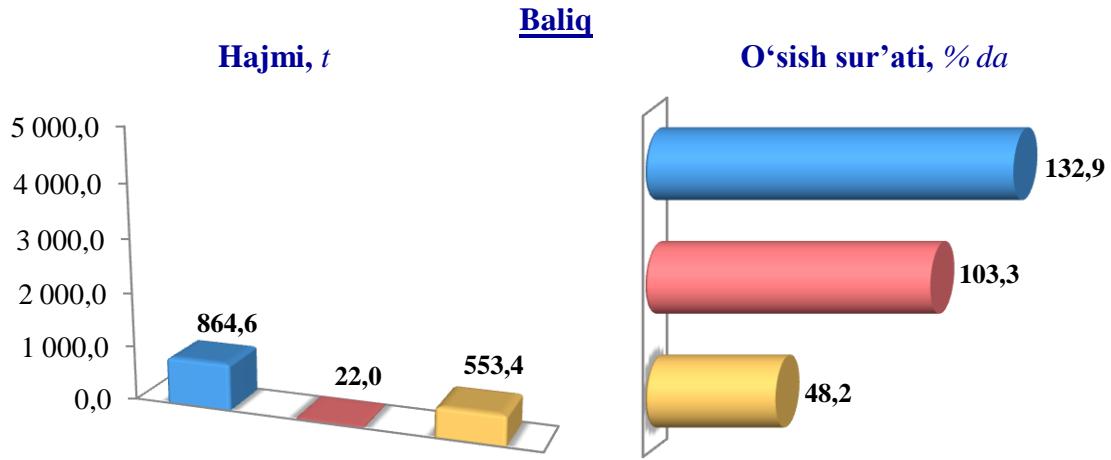




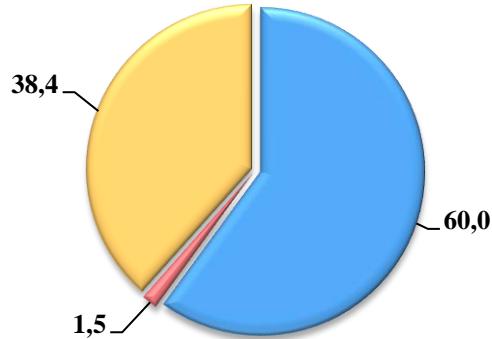
2023- yilning yanvar-mart oylarida barcha toifadagi xo‘jaliklar tomonidan 55,8 mln. dona tuxum (2022- yilning yanvar-martiga nisbatan 100,2 % ga ko‘p) ishlab chiqarildi. Tuxum ishlab chiqarish ko‘rsatkichlari xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil etilganda, tuxum ishlab chiqarish umumiy hajmidan 54,8 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari hissasiga to‘g‘ri keldi.

Hududlar bo‘yicha olingan tuxum hajmi, mln dona





Ishlab chiqarilgan mahsulotning xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi, % da



Fermer xo‘jaliklari

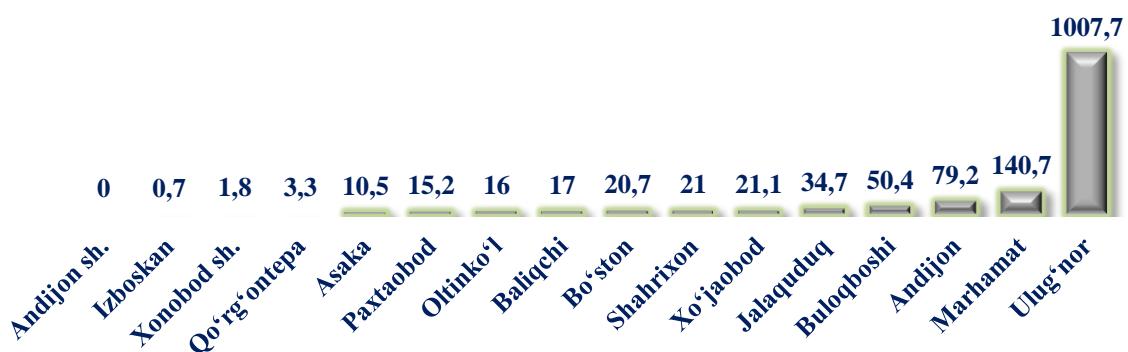
Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari

Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar

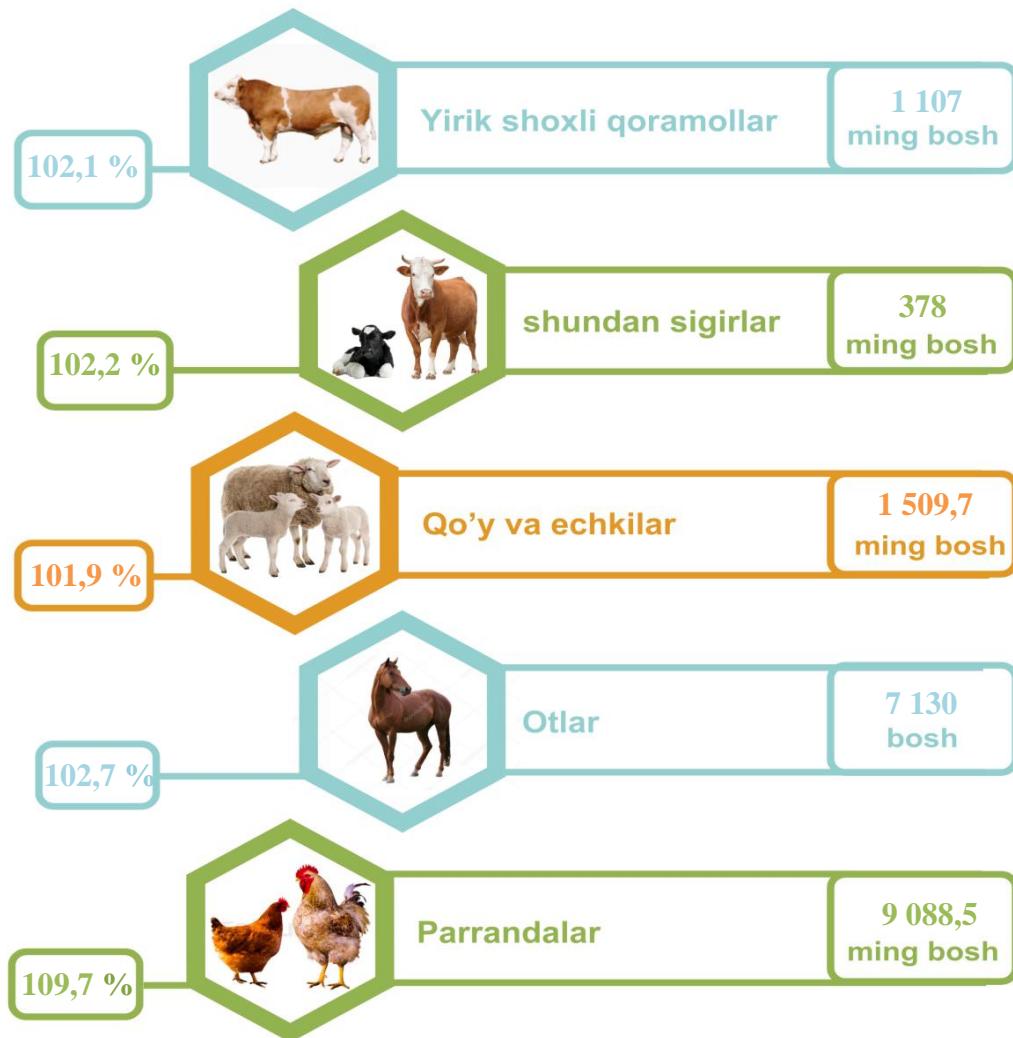


2023- yilning yanvar-mart oylarida barcha toifadagi xo‘jaliklar tomonidan 1 440 tonna (2022- yilning yanvar-martiga nisbatan 79,1 % ga ko‘p) baliqchilik ovlandi. Ovlangan baliqchiliklar xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil qilinganda, ovlangan baliqchilik umumiy hajmidan 60,0 foizi fermer xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar hissasiga to‘g‘ri kelganini ta’kidlash lozim.

Hududlar bo‘yicha ovlangan baliq hajmi, tonna



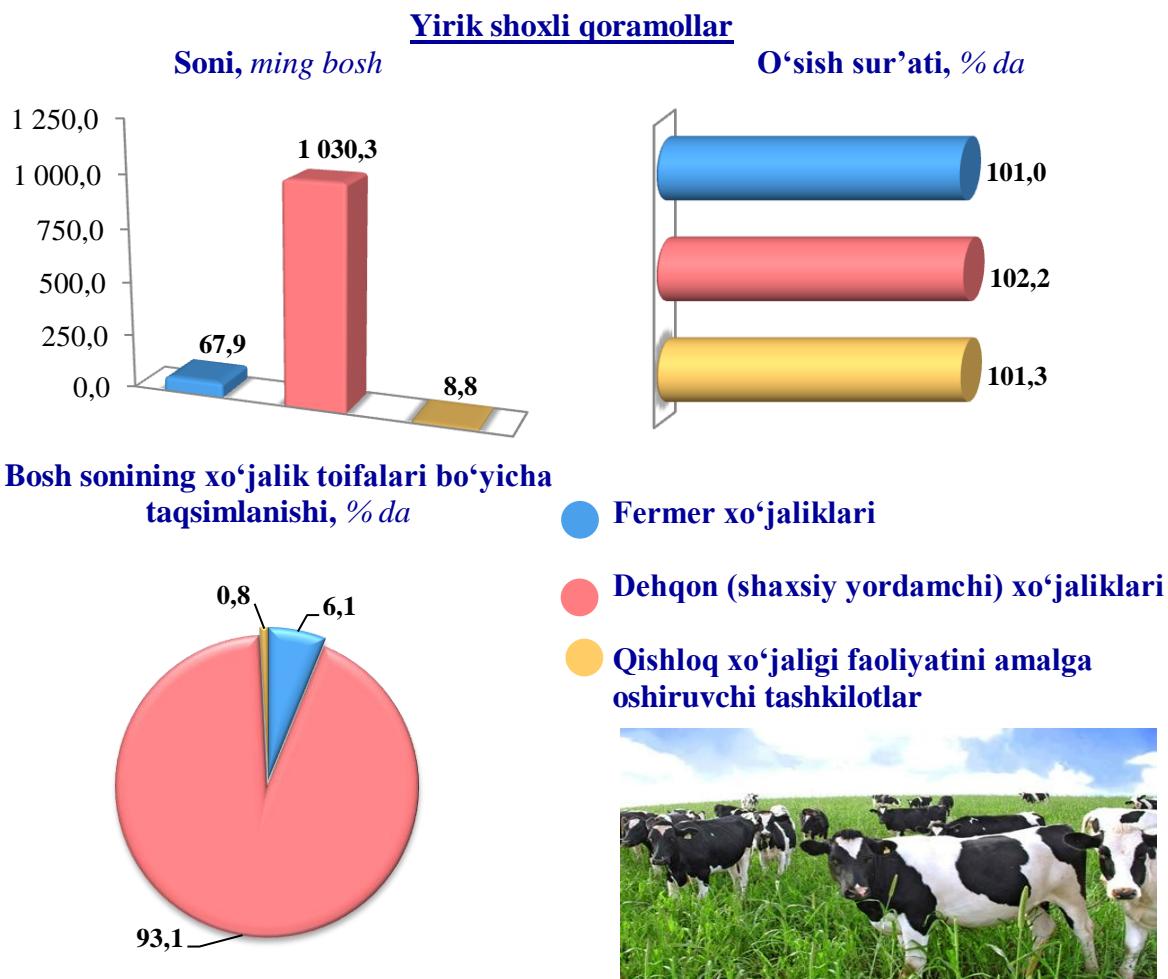
Chorva mollari va parrandalar bosh soni va o'sish sur'ati



2023- yining 1- aprel holatiga ko'ra, yirik shoxli qoramollar bosh soni to'g'risidagi ma'lumotlarni xo'jalik toifalari bo'yicha tahlil qilar ekanmiz, yirik shoxli qoramollarning 6,1 foizi fermer xo'jaliklari hissasiga, 93,1 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 0,8 foizi qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri kelishini qayd etib o'tish lozim, shunga mos ravishda qo'y va echkilarning umumiyligini sonidan 5,3 foizi fermer xo'jaliklariga, 93,8 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 0,8 foizi qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri keladi, otlar umumiyligini sonidan 19,2 foizi fermer xo'jaliklariga, 79,6 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 1,2 foizi qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri keladi. Shuningdek, parrandalar umumiyligini sonidan 12,6 foizi fermer xo'jaliklariga, 58,9 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklariga, 28,5 foizi qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarga to'g'ri keladi.

2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, yirik shoxli qoramollarning umumiy bosh soni 1 107 ming taga yetdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda, barcha toifadagi xo‘jaliklarda yirik shoxli qoramollar bosh soni – 22,6 ming taga (2,1 %) ko‘paydi.



2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, yirik shoxli qoramollar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlar xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil etilganda, jami yirik shoxli qoramollarning 93,1 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga to‘g‘ri kelishi kuzatildi.

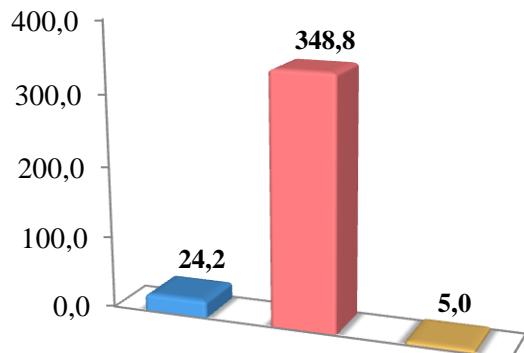
Hududlar bo‘yicha yirik shoxli qoramollarning umumiy bosh soni, ming bosh



2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, sigirlarning umumiy bosh soni 378 ming taga yetdi.

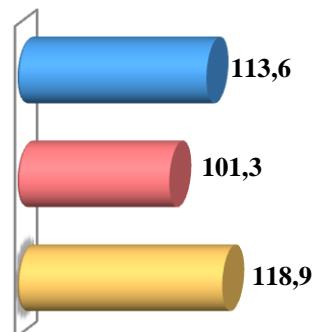
2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda, barcha toifadagi xo‘jaliklarda sigirlar bosh soni – 8,1 ming taga (2,2 %) ko‘paydi.

Soni, ming bosh

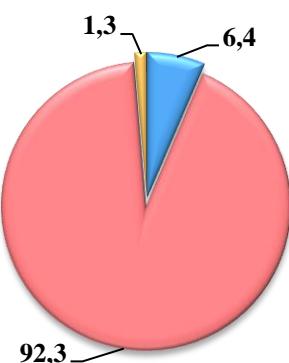


Sigirlar

O’sish sur’ati, % da



Bosh sonining xo‘jalik toifalari bo‘yicha taqsimlanishi, % da



● Fermer xo‘jaliklari

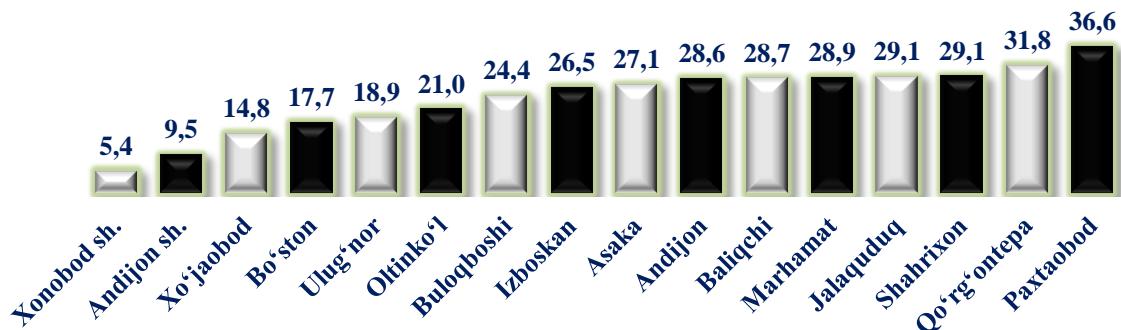
● Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari

● Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar



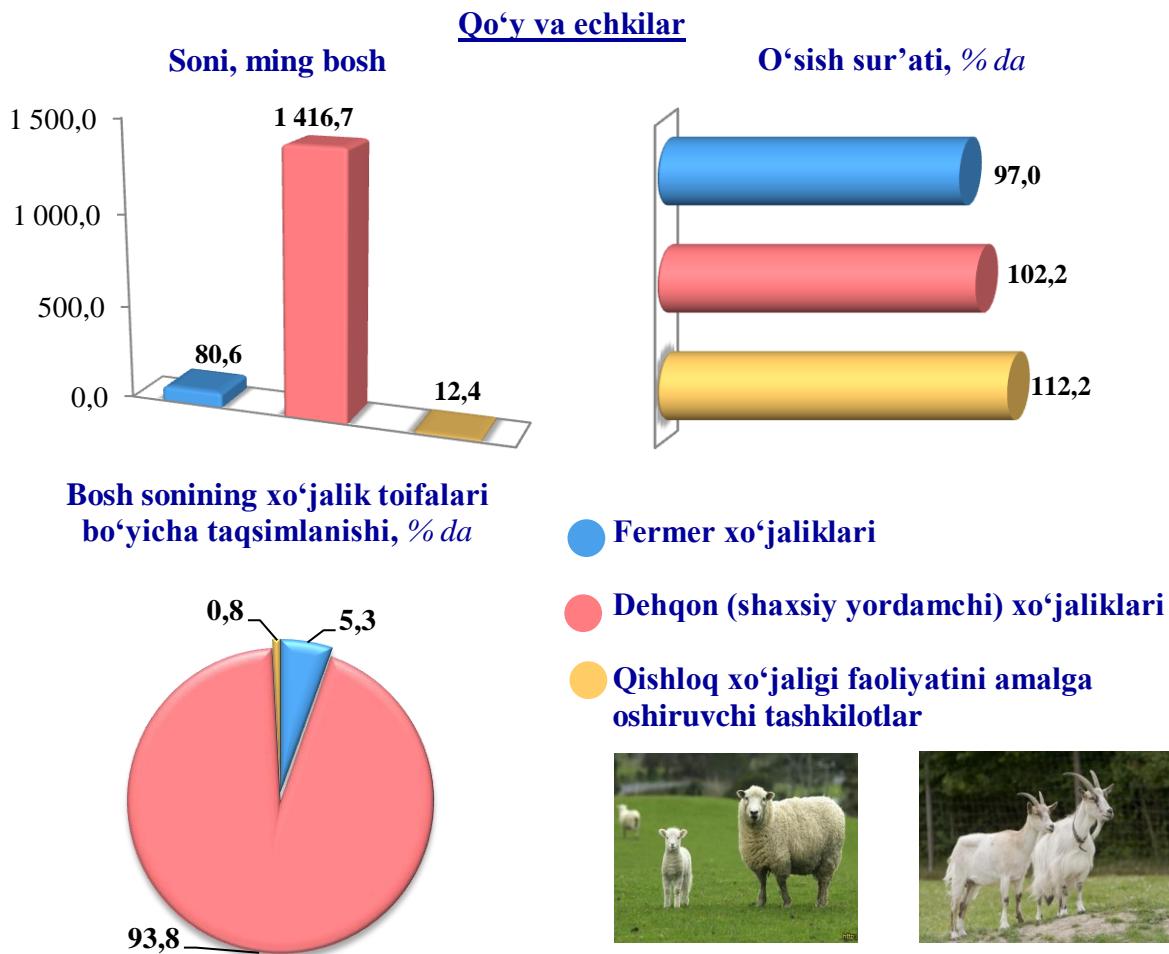
2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, sigirlar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlar xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil etilganda, jami sigirlarning 92,3 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga to‘g‘ri kelishi kuzaitildi.

Hududlar bo‘yicha sigirlarning umumiy bosh soni, ming bosh



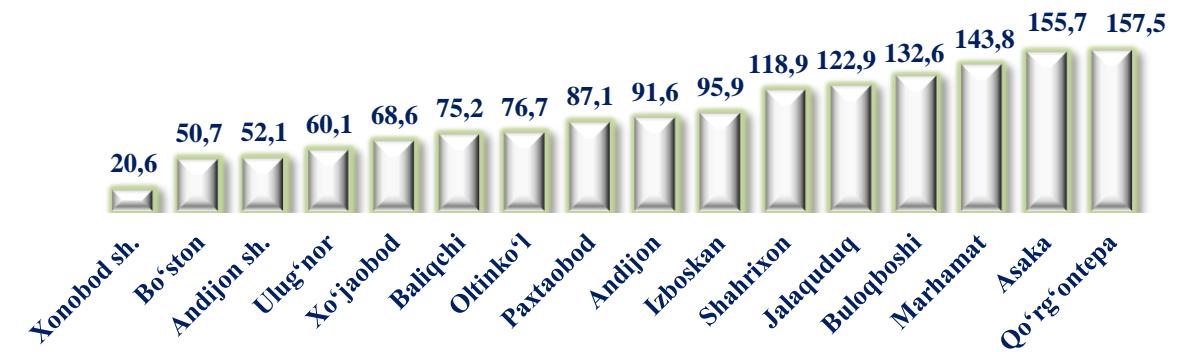
2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, qo‘y va echkilarning umumiy bosh soni 1 509,7 ming taga yetdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda, barcha toifadagi xo‘jaliklarda qo‘y va echkilar bosh soni – 28,8 mingtaga (1,9 %) ko‘paydi.



2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, qo‘y va echkilalar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlar xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil etilganda, qo‘y va echkilarning 93,8 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga to‘g‘ri kelishi kuzaitildi.

Hududlar bo‘yicha qo‘y va echkilarning umumiy bosh soni, ming bosh



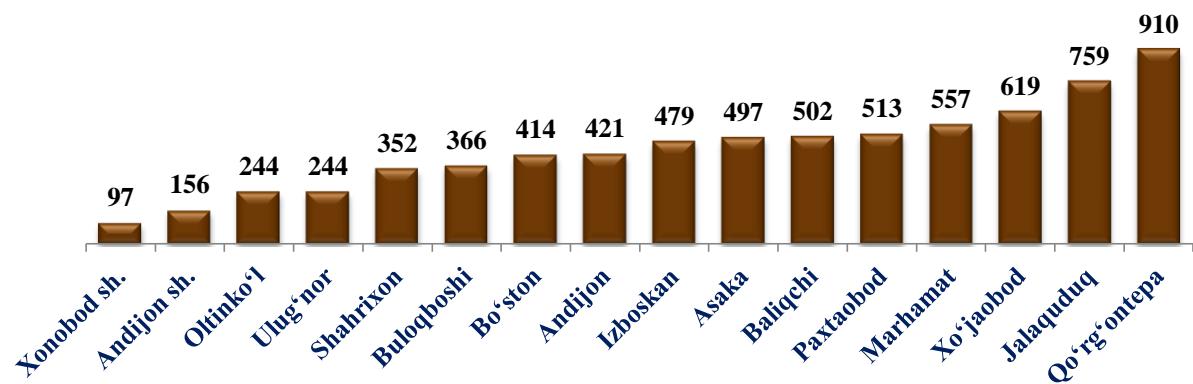
2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, otlarning umumiy bosh soni 7 130 taga yetdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda, barcha toifadagi xo‘jaliklarda otlar bosh soni - 190 taga (2,7 %) ko‘paydi.



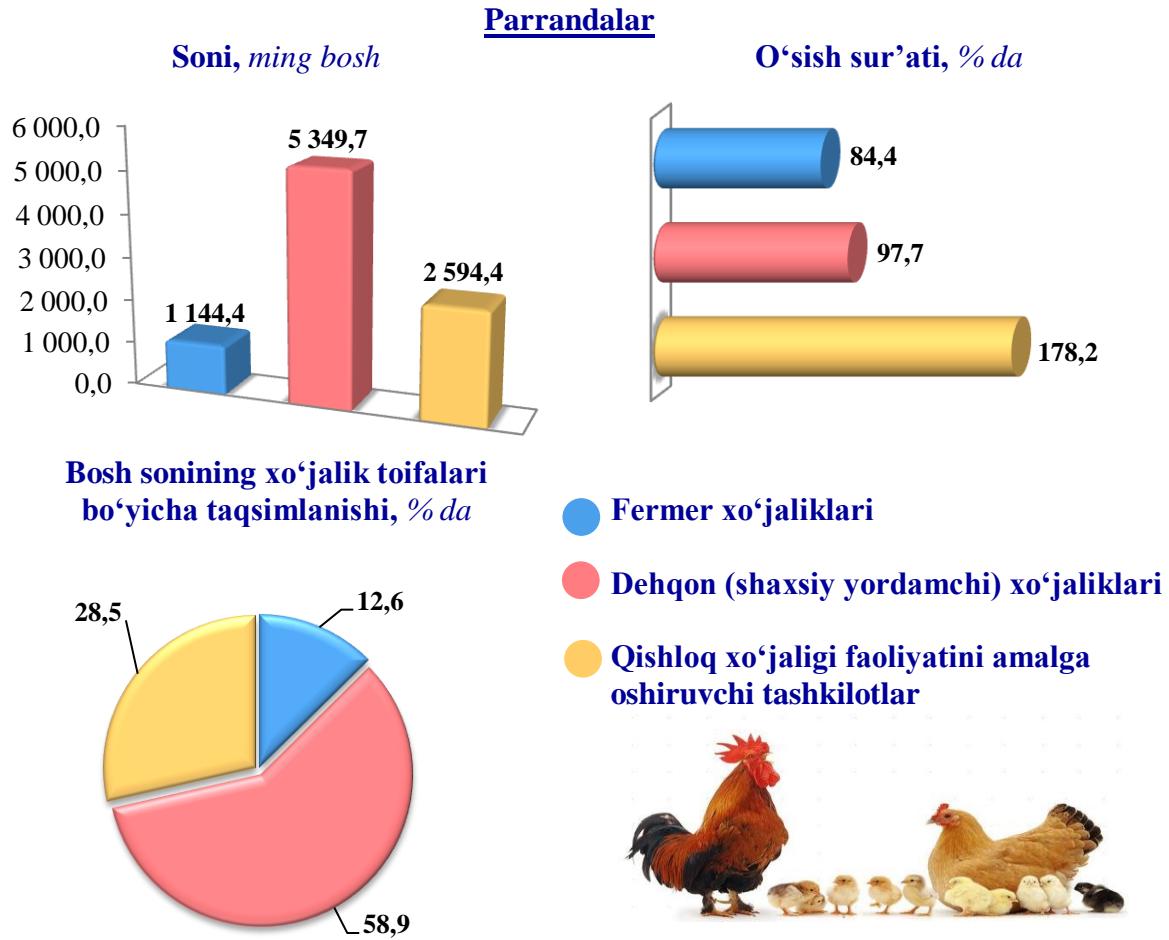
2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, otlar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlar xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil etilganda, jami otlarning 79,6 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga to‘g‘ri kelishi kuzaitildi.

Hududlar bo‘yicha otlarning umumiy bosh soni



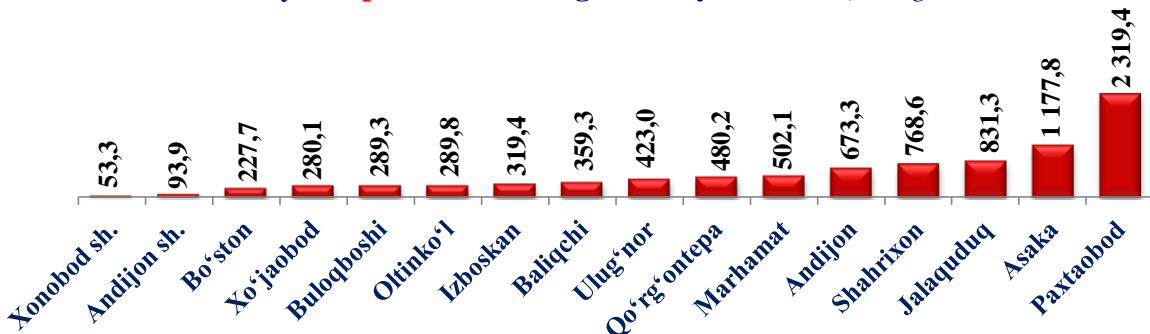
2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, parrandalarning umumiyl bosh soni 9 088,5 ming taga yetdi.

2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda, barcha toifadagi xo‘jaliklarda parrandalar bosh soni – 801,4 ming taga (9,7 %) ko‘paydi.



2023- yilning 1- aprel holatiga ko‘ra, parrandalar bosh soni to‘g‘risidagi ma’lumotlar xo‘jalik toifalari bo‘yicha tahlil etilganda, parrandalarning 58,9 foizi dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklariga to‘g‘ri kelishi kuzatildi.

Hududlar bo‘yicha parrandalarning umumiyl bosh soni, ming bosh



STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Qishloq xo'jaligi mahsulotlari – hisobot davrida fermer xo'jaliklarida, dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida va qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda yetishtirilgan dehqonchilik va chorvachilik mahsulotlarining jami qiymatini belgilab, qishloq xo'jaligida yetishtirishning umumiy hajmini ifodalaydi.

Dehqonchilik mahsuloti – hisobot davrida yetishtirilgan qishloq xo'jaligi ekinlarining yalpi hosili va boshqa dehqonchilik mahsulotlarining qiymatini hamda ko'p yillik yosh ko'chatlarni o'stirish qiymati va yil boshidan yil oxirigacha tugallanmagan yetishtirish qiymatlarining o'zgarishi yig'indisidir.

Chorvachilik mahsuloti – mollar, parrandalar va boshqa chorva mollarini o'stirish, sut, tuxum, jun, asal va boshqa chorvachilik mahsulotlari yetishtirish qiymatlarini o'z ichiga oladi.

Qishloq xo'jaligi mahsulotlari hajmi indekslarini hisoblashda ularning solishtirma narxlardagi qiymatidan foydalaniadi.

Ovchilik – ovchilik va yovvoyi hayvonlarni tutish, bu sohalarda xizmat ko'rsatish shuningdek, parvarishxona va fermalarda hayvonlarni saqlash, ko'paytirish va davolash xarajatlari hisobga olinadi.

O'rmon xo'jaligi – o'rmon va o'rmon resurslaridan foydalanish kabi faoliyat turlarini o'z ichiga oladi. O'rmon xo'jaliklari tomonidan olib borilayotgan ishlar o'rmonlarning holatini yaxshilash, ularni uzlusiz yangilash, zararkunandalar, kasalliklar va noqonuniy kesishdan himoya qilish, sanitariya va yong'inga qarshi dasturlarni ishlab chiqarish kiradi. O'rmon xo'jaligi mahsulotlariga terak, eman, qayin, sosna, qoraqarag'ay va boshqa shu kabi daraxtlar ko'chatlarini olish va yetishtirish ham hisobga olinadi. Shuningdek, yovvoyi holda o'suvchi qo'ziqorin va tryufellar, rezavor mevalar, yong'oqlar va boshqalarni terib olingani ushbu tarmoqda hisobga olinadi.

Baliqchilik xo'jaligi – ovlangan baliq, suv bioresurslari va akvakultura sohalarining mahsuloti va ko'rsatilgan xizmatlar hajmini shuningdek, ushbu sohani rivojlantirish, zaxiralarni ko'paytirish va yaxshilashni o'z ichiga oladi.

Qishloq xo'jaligi ekinlarining yig'ilgan yalpi hosili qishloq xo'jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar, fermer va dehqon (shaxsiy yordamchi) xo'jaliklarida asosiy va takroriy, bog'larning qator oralaridagi qishloq xo'jaligi ekinlaridan yig'ib olingen mahsulotlar hajmini o'z ichiga oladi.

Fermer xo‘jaliklari – ijaraqaga berilgan yer uchastkalaridan foydalangan holda qishloq xo‘jaligi mahsulotini yetishtirish hamda qonun hujjatlarida ta’qiqlanmagan boshqa faoliyat turlari bilan shug‘ullanuvchi tadbirkorlik subyektiidir.

Dehqon (shaxsiy yordamchi) xo‘jaliklari – oilaviy mayda tovar xo‘jaligi bo‘lib, oila a’zolarining shaxsiy mehnati asosida, meros qilib qoldiriladigan umrbod egalik qilish uchun oila boshlig‘iga berilgan yer uchastkasida qishloq xo‘jaligi mahsuloti yetishtiradi va realizatsiya qiladi.

Dehqon xo‘jaligidagi faoliyat tadbirkorlik faoliyati jumlasiga kiradi hamda dehqon xo‘jaligi a’zolarining istagiga ko‘ra yuridik shaxs tashkil etgan holda va yuridik shaxs tashkil etmasdan amalga oshirilishi mumkin.

Qishloq xo‘jaligi faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlar – qishloq xo‘jaligi mahsulotlari yetishtiruvchi, qishloq xo‘jaligi ishlab chiqarishiga xizmat qiluvchi, xo‘jalik yuritish jarayonida yerga hamda boshqa ishlab chiqarish mulklariga egalik qiluvchi yuridik shaxs huquqiga ega xo‘jalik yurituvchi subyekt hisoblanadi.

Mollar bosh soni – xo‘jalik toifalari bo‘yicha barcha yosh guruhlaridagi asosiy turdag'i chorva mollarini o‘z ichiga oladi (yirik shoxli qoramollar, shu jumladan sigirlar, qo‘y va echkilar, cho‘chqalar va h.k.)

Go‘sht yetishtirish – so‘yish uchun sotilgan hamda o‘z xo‘jaligida so‘yilgan barcha turdag'i qishloq xo‘jaligi hayvonlari va parrandalarning tirik vaznini o‘z ichiga oladi.

Sut yetishtirish – yosh mollarga ichirish uchun sog‘ib olingan sut va og‘iz sutini qo‘sghan holda, haqiqatda sog‘ib olingan sigir, echki, qo‘y, biya va tuya sutlari bilan aniqlanadi. Buzoqlar emgan sut yalpi yetishtirishga kiritilmaydi.

Tuxum yetishtirish – barcha turdag'i parrandalardan olingan hamda kurk tovuqlar bilan va inkubatorda jo‘ja ochish uchun sarflangan tuxumlar miqdorini o‘z ichiga oladi.

Jun yetishtirish – xo‘jalikning ichki ehtiyojlariga sarflangani hamda junni saqlash va tashish jarayonida yo‘qotilganini qo‘sghan holda, qo‘y, echki, tuyalardan haqiqatda qirqib olingan natura vazndagi (qirqib olingandan keyingi vaznda) barcha junlarni o‘z ichiga oladi, bunga tullash juni, echki tiviti hamda takroriy qirqib olingan junlar ham qo‘shiladi.